15e jaargang
nummer 2
23 april 2020

Samengevat

Externe competitie gestaakt

Leids Oliebollentoernooi

De richtlijn van Tarrasch

Tweemaandelijks cluborgaan van Schaakcombinatie HTV

Language Solutions

Alfa Eden

Alfa Eden Language Solutions levert diverse taaloplossingen zoals: vertalingen, proofreading, tolkdiensten en adaptieve taallessen. Deze diensten leveren wij voor de volgende talen: Nederlands, Engels, Frans, Duits en Spaans. Ons doel is om elke taaloplossing zo spoedig en zorgvuldig mogelijk te leveren. Discretie staat daarbij zeer hoog in het vaandel!
Wij leveren onze diensten zowel aan personen als bedrijven. Onze voornaamste zakelijke doelgroepen zijn: de horeca, toerisme, evenementen, marketing, websites, advocatenkantoren en op internationaal niveau opererende bedrijven.

+31 (6) 5355 8671
www.alfaeden.nl
info@alfaeden.nl

Titelpagina: Het succesvolle tweede team tijdens het Leids Oliebollentoernooi (foto: Wouter Noordkamp)

Inhoud

4 Colofon
6 Van de redactie / *André Wagner*
7 Externe competitie
17 Torens en vrijpionnen - de richtlijn van Tarrasch gespecificeerd in drie stellingen / *William van Zanten*
23 SHTV-succes op het Oliebollentoernooi / *Wouter Noordkamp*
26 Oplossingen Richtlijn van Tarrasch
27 Schaakagenda

Samengevat is het clubblad van Schaakcombinatie HTV
Verschijnt 6x per jaar
Redactie: André Wagner

15e jaargang nummer 2 - 23 april 2020

Kopijdatum volgende clubblad: 15 juni (verschijnt 25 juni)
Kopij tijdig inleveren bij: André Wagner (amwagner@xs4all.nl)

Colofon

Schaakcombinatie HTV, opgericht 29 juni 2006

Ereleden

André Wagner	sedert 13 september 2018

Leden van verdienste

Rik Pronk	sedert 18 juni 2009
Ben Spierings	sedert 13 september 2018
Ton Bodaan	sedert 13 september 2018

Bestuur

Voorzitter		
Piet Sikkes	voorzitter@schaakcombinatiehtv.nl	070-4490512
Secretaris		
Ton Bodaan	secretaris@schaakcombinatiehtv.nl	06-47940300
Penningmeester		
Sander Pauw	penningmeester@schaakcombinatiehtv.nl	06-55134781
Wedstrijdleider intern		
Eric Alvares	wl-intern@schaakcombinatiehtv.nl	06-41330092
Jeugdleider		
Meile Tamminga	jeugdleider@schaakcombinatiehtv.nl	070-3685767
Wedstrijdleider extern		
Ben Spierings	wl-extern@schaakcombinatiehtv.nl	06-24226435

Commissarissen

Webmaster		
Eric Alvares	efsalvares@hotmail.com	06-41330092
Materiaalcommissaris		
vacant		

Commissies

Commissie van Beroep	Hans Segers, André Wagner, Thijs Michels
Jeugdcommissie	Meile Tamminga (vz), Olav van Leeuwen, Ton Bodaan, Rik Pronk
(Overige) jeugdbegeleiders	Gert-Jan Willighagen, Maarten van der Vegt, Eric Alvares, André Wagner
Interne wedstrijdcommissie	Eric Alvares (vz), Hans Segers, Piet Sikkes, André Wagner
Externe wedstrijdcommissie	Ben Spierings (vz), Eric Alvares, Meile Tamminga, Peter Vorstermans, Karl Baak, Maarten van der Vegt
Commissie PR & Sponsoring	Ton Bodaan, Meile Tamminga
Kascommissie	Gert-Jan Willighagen, Hans Segers, Maarten van der Vegt (res.)

Speellokaal:	Bosbeskapel, Bosbesstraat 5, 2564 PA te Den Haag, 070-3689796
Speelavond:	Donderdag
Speeltijden:	Jeugd tot en met stap 2: 18:30 tot 19.30 uur; Jeugd stap 3 en hoger: 18:30 tot 19:45 uur; Senioren: vanaf 19:45 uur
Contributie:	senioren: € 117,50 per jaar; jeugd: € 107,50 per jaar; dubbelleden: € 75 per jaar. Korting voor gezinsleden: € 15 voor eerste gezinslid, € 30 voor tweede, etc.
IBAN	NL48 RBRB 0778023656 t.n.v. Schaakcombinatie HTV
Internet	https://www.schaakcombinatiehtv.nl

Cyberspace als toevluchtsoord

André Wagner

“Hou je het nog een beetje vol? Verveel je je niet?” Die vragen worden op dit moment waarschijnlijk duizenden keren gesteld, in mails, aan de telefoon, want meer contact kunnen de meesten van ons niet met elkaar hebben en hoe lang het nog gaat duren hangt van verschillende factoren af waar we zelf weinig greep op hebben. Alleen veel thuisblijven en afstand houden als je toch even naar buiten moet, hebben we zelf in de hand.
Vindt u het moeilijk om die regels te volgen? Ik kan me voorstellen dat er mensen zo langzamerhand tegen de muren opklimmen. Er wordt zelfs af en toe gemeld dat de stressniveau’s in menig huishouden al aardig de rode zone beginnen te naderen. En dat alles door een minuscuul bolletje dat op afbeeldingen verdraaid veel weg heeft van een zeemijn. En wij zijn de schepen...
Gelukkig leent schaken zich heel goed voor internet. We zitten dan ook niet stil en onze club heeft een online-versie op chess.com. Weliswaar een besloten club waar alleen SHTV’ers en HSV’ers lid van kunnen worden, maar het draait en we houden elke maandag- en donderdagavond een rapidtoernooitje. In principe weten alle leden dat, want er gaat altijd een mail aan vooraf met de aankondiging. Het kan handig zijn om lid te worden; een registratie op de site is gratis en zo kunnen we meteen zien hoe het met de leden gaat. Want laten we wel wezen: van een groot deel weten we niet of ze het nog een beetje volhouden en of ze zich vervelen of niet...
Van het clubblad zal het dit keer langer duren voor er een papieren versie is, want we zien elkaar toch voorlopig niet in persoon. Heel misschien na 1 juni weer en daar is in dit nummer rekening mee gehouden; er is het nodige te lezen en na te spelen. Wanneer het volgende nummer verschijnt, moeten we maar eens bekijken hoe de zaken er voor staan.
En intussen zijn er nog de nodige noten te kraken, want hoe moet je een competitie spelen als je afstand moet houden? Kunnen we een voorbeeld nemen aan winkels en met een plastic schot boven het bord en handschoenen aan spelen?
Misschien is het toch handiger om te zien of het internet uitkomst kan bieden. Voorlopig dan, want voor een club is het niet gezond om lange tijd geen clubavond te houden. Bovendien hoef je op een clubavond niemand te vragen: “Hou je het nog een beetje vol? Verveel je je niet?”

Externe competitie

KNSB-competitie

SHTV K1 wint van Souburg (door Peter Vorstermans)

Op 15 februari speelde ons vlaggenschip thuis tegen het tweede van Souburg. Vanwege het onverwacht overlijden van Martin de Bock uit Souburg was de wedstrijd in onderling overleg 2 weken uitgesteld.
Hans was als eerste klaar met een mooie, snelle overwinning, hieronder een partijfragment met zijn commentaar.

Hans Segers - Albert Vermue

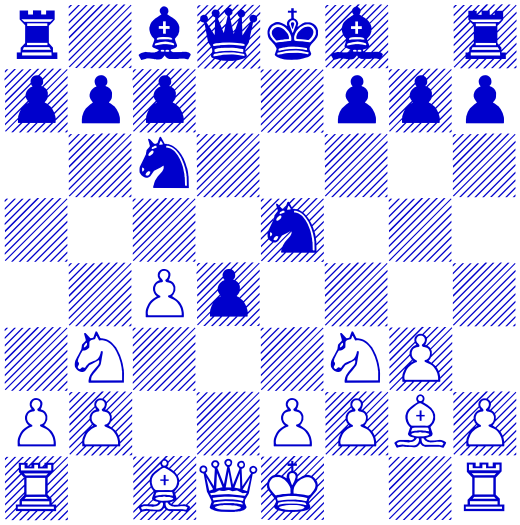

8. ...Pxc4?!
Met de koning nog in het midden is het gevaarlijk om pionnen te slaan.
9. 0-0 Le7 10. Lf4 Pd6
...0-0 was beter, maar de stelling blijft prettig voor wit.
11. Pe5 Pxe5 12. Lxe5 f6 13. Lxd4 h5
Met ontwikkelingsachterstand en de koning in het centrum is dit heel gevaarlijk voor zwart.
14. Tc1 h4 15. Dc2 c6 16. e4 hxg3 17. fxg3

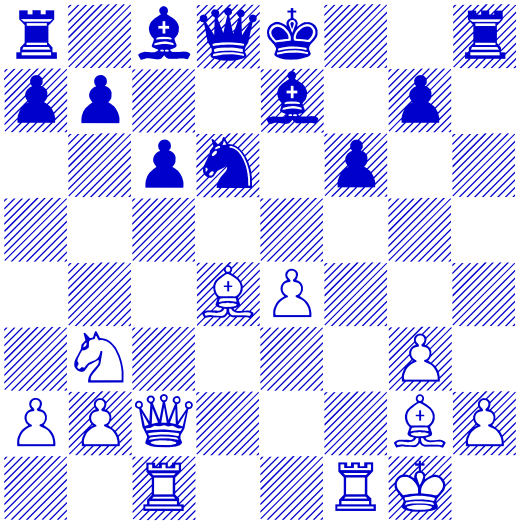

De stelling is moeilijk voor zwart, maar nog geen reden om op te geven.
17. ...Lg4?? 18. e5
Maar nu is het voorbij.
18. ...Pf5 19. Txf5 Lxf5 20. Dxf5 Kf8 21. exf6 Lxf6 22. Lc5† Kf7 23. Le4 Dc7 24. Ld3 b5 25. Te1 Tae8 26. Dg6†
1-0

Bij Sander verliep het minder goed: hij arriveerde al wat later vanwege een blokkade in zijn garage thuis. En achter het bord raakte hij snel een pion kwijt en kon even later de partij niet meer redden.

Robin kwam een puntendeling overeen met zijn tegenstander, even later gevolgd door Olav.
De stand was 2-2 en voor mij was het op dat moment nog niet duidelijk hoe het af zou lopen.
De doorbraak kwam van William. Allereerst kaapte hij een pion en even later op fraaie wijze de partij. Hierna volgt een partijfragment met zijn analyse.

William van Zanten - Carl Schoor

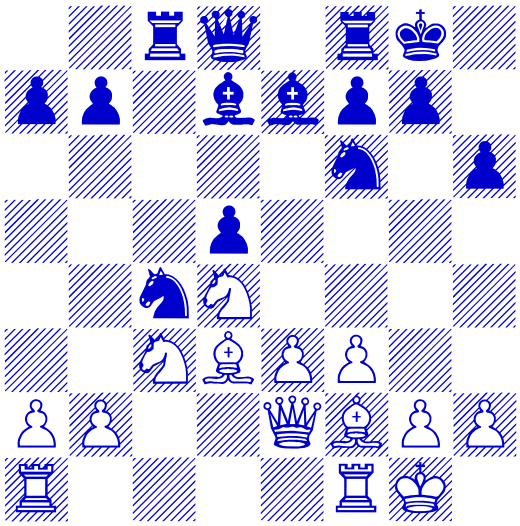

16. ...a6? 17. Pxd5 Pxd5 18. Lxc4 Pb6 19. Lb3 Lc5 20. Tfd1 De7 21. Dd3 Df6 22. Tac1 La4 23. Lc2 Lxc2 24. Txc2 Pd5 25. a3 Lxd4 26. Txc8 Txc8 27. exd4 Dc6
Hier speelde mijn tegenstander 27. ...Df6-c6, duidelijk met de bedoeling om met 28. ...Dc2 binnen te dringen op de 2e rij. Dameruil is sowieso gunstig voor zwart. Nu raadt Gary Lane [onder het motto "Predict-a-move"] aan om je tegenstander soms zijn dreiging te laten uitvoeren, zeker wanneer de resulterende stelling voor hem ook een nadeel heeft. Mij viel op dat Dc6-c2 voor zwart als bezwaar heeft, dat Tc8 de dame moet blijven dekken. Zo kwam ik op het idee om 28. Te1 te proberen. Laat hij dan vooral zijn 'dreiging' tot uitvoer brengen. Tot mijn verbazing liep het als een model-fragment van Gary Lane: hij speelde inderdaad 28. ...Dc2, om na 29. Te8† meteen, teleurgesteld, op te geven. Hij verliest zijn dame.
28. Te1 Dc2 29. Te8†
1-0

Vervolgens was het Ton die het volle punt binnenhaalde, waarna we met 4-2 op matchpunt stonden.
Peter kwam in een toreneindspel beter te staan, wat echter niet voldoende was voor de winst. Wouter had in een spannende partij waarschijnlijk ergens de winst gemist, maar in een eindspel met ieder een paard en 2 pionnen werd het uiteindelijk remise.

Met dank aan Ben voor de wedstrijdleiding konden we met een 5-3 overwinning tevreden huiswaarts.

SHTV K1 (1912)	**Souburg K2 (1698)**	**5-3**
Sander Pauw (2028)	Roel Schroevers (1793)	0-1
Wouter Noordkamp (2001)	Max Toetenel (1800)	½-½
Peter Vorstermans (1972)	Eric van Driel (1745)	½-½
Hans Segers (1937)	Albert Vermue (1701)	1-0
Olav van Leeuwen (1841)	Jean-Paul van Gemert (1667)	½-½
William van Zanten (1942)	Carl Schoor (1756)	1-0
Ton Bodaan (1936)	M.D.N. van Broekhoven (1511)	1-0
Robin van Leeuwen (1640)	Willem Brouwer (1607)	½-½

SHTV1 wint van Scheldeschaak (door Peter Vorstermans)

Na de teamkoffie aan de Thorbeckelaan vertrokken we op 7 maart voor elven naar Terneuzen, voor de KNSB-wedstrijd tegen Scheldeschaak in groep 4F.

Na 2 uur stonden we met 2-0 voor , dank zij overwinningen van Peter en Maarten. Gevolgd door een remise bij Gert-Jan.
Ondertussen was Robin in een leuke stelling met 2 torens tegen een dame plus handjevol pionnen terechtgekomen. Zijn partij eindigde in remise, wat eveneens bij invaller Ben het geval was. De stand was inmiddels 1½-3½ in ons voordeel.
Bij Hans was een spannende strijd ontstaan: 3 pionnen achter, met heel actief stukkenspel. De partij werd remise, hieronder vind u het slot met commentaar van Hans.

Jan Damen - Hans Segers

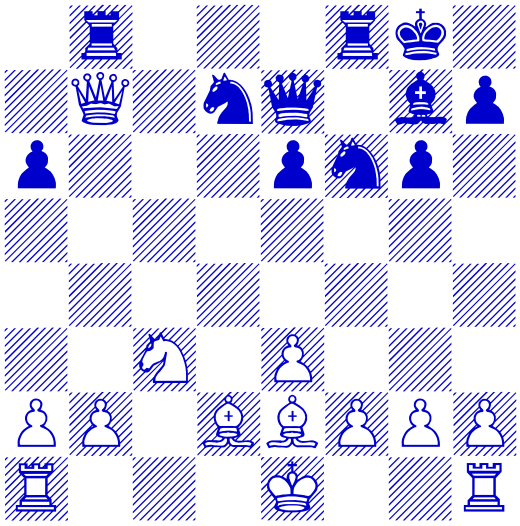

16. Dxa6 Txb2 17. Td1
17. Tb1 was misschien wat beter geweest: 17. ...Tfb8 18. Txb2 Txb2 19. Lc1 Tc2 20. La3. Zwart heeft nog steeds wel wat compensatie, maar het wordt moeizaam.
17. ...Pc5
Mijn engine geeft dit als een gelijke stand. Meestal is het zo dat als de engine een stelling als gelijk geeft terwijl je een paar pionnen achter staat dat je een zeer gevaarlijk initiatief hebt.
18. Dc4

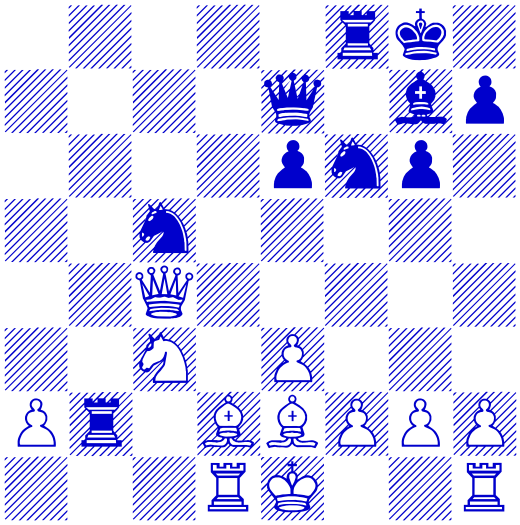

18. ...Tfb8

18. ...Tb4 Deze voortzetting had ik tijdens de partij gezien, en ik dacht dat na de afwikkeling ik niet genoeg zou hebben voor de dame: 19. Dxb4 Pd3† 20. Lxd3 Dxb4 21. 0-0 Tc8. Wit heeft toren, loper en twee pionnen voor de dame, maar zwart staat nog steeds actiever. Mijn engine vindt het nog steeds gelijk.

19. Pa4

Nu kan zwart de ruil van de paarden niet meer vermijden.

19. ...Pxa4 20. Dxa4

De stelling is nu wat beter voor wit en zwart moet voor de remise vechten.

20. ...Pd5 21. Lf3

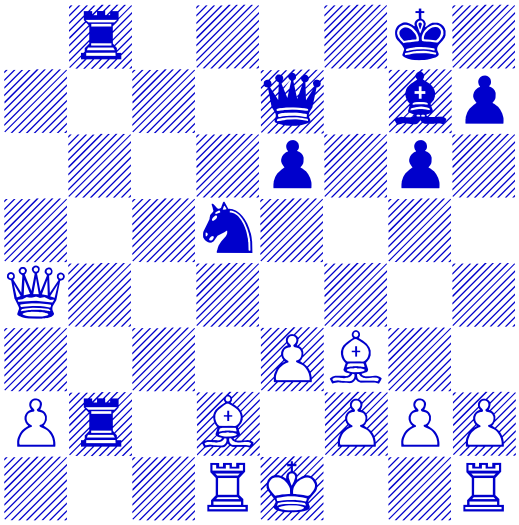

21. ...Pc3

21. ...Lc3. Lf3 was een fout en zwart had met ...Lc3 weer volledig terug in de partij kunnen komen: 22. Lxd5 Txd2 23. Txd2 exd5

22. Lxc3 Lxc3† 23. Kf1

Nu zijn de kansen voor zwart voorgoed voorbij.

23. ...Df6 24. h4 T2b4 25. Da7 Tb1 26. Da4 T1b4 27. Da7 Tb1 28. Da4 T1b4

Wit had de strijd nog kunnen voortzetten en de herhaling uit de weg kunnen gaan, maar de witspeler zag er ook geen heil meer in. Objectief staat wit beter, al heeft zwart nog steeds compensatie voor zijn pionnen.

½-½

Olav speelde een partij uit één stuk, van een plusje naar groot voordeel rond de 20e zet en partijwinst (tevens matchwinst).
Als laatste was Wouter nog bezig zijn partij tot een goed einde te brengen. Na een eerder gemiste winstkans werd de partij uiteindelijk remise.
Een 5½-2½ overwinning, niet slecht.

Zoals bekend is de KNSB-competitie 2019-2020 voortijdig beëindigd vanwege de coronacrisis en dus zullen we volgend jaar opnieuw gaan spelen in de 4e klasse.
Al met al een kort, best leuk seizoen met veel verre uitwedstrijden. Tenslotte wil

ik het hele team en de invallers bedanken voor de leuke tijd die we met elkaar het afgelopen seizoen hebben gehad.

Scheldeschaak K1 (1676)	**SHTV K1 (1868)**	**2½-5½**
Henry Flikweert (1694)	Maarten Stolte (2036)	0-1
Sara Temmerman (1763)	Wouter Noordkamp (2000)	½-½
Johan de Meester (1762)	Peter Vorstermans (1972)	0-1
Jan Damen (1887)	Hans Segers (1937)	½-½
Christine Verreydt (1534)	Olav van Leeuwen (1841)	0-1
Peter de Putter (1626)	Gert-Jan Willighagen (1851)	½-½
Barish Valipoor (1570)	Ben Spierings (1666)	½-½
Gerard de Winter (1573)	Robin van Leeuwen (1640)	½-½

Gelijkspel in Zoetermeer (door Ben Spierings)

Terwijl ik op 7 maart jl. samen met Maarten Stolte moest invallen in het eerste team in het verre Terneuzen, speelde het tweede team (met invallers William van Zanten en Karl Baak) in Zoetermeer tegen Promotie 2. Geurt Jan van der Meiden nam mijn rol als playing captain over.

De teams waren gezien de ratings aan elkaar gewaagd. Terwijl wij in Zeeland al lang in het restaurant zaten, werd ik via de app op de hoogte gehouden van de tussenstand en de kansen op de resterende borden. We hadden kunnen winnen en verliezen. Vooraf had ik getekend voor een gelijk spel en dat was ook het uiteindelijke resultaat. Met de wedstrijd tegen de hekkensluiter nog in het verschiet zouden we ons definitief kunnen veilig spelen. Maar een spannend competitieslot komt er niet meer. De KNSB-competitie is vanwege de Corona-crisis stilgelegd en er zal niemand promoveren en degraderen. Er wordt al vooruit gekeken naar het nieuwe seizoen. Maar hoe gaan we (team)schaken in een anderhalvemetermaatschappij?

Promotie K2 (1816)	**SHTV K2 (1771)**	**4-4**
Nico Peerdeman (1920	Tobias Li-Behn (1665)	0-1
Manuel Nepveu (1869)	Rik Pronk (1855)	½-½
Sjaak Sibbing (1845)	William van Zanten (1942)	½-½
Gerhard Eggink (1859)	Karl Baak (1865)	1-0
John Tan (1768)	Dick Groenendijk (1786)	½-½
Sebastiaan de Jong (1868)	Meile Tamminga (1749)	0-1
Hielke Kuipers (1731)	Piet Sikkes (1754)	½-½
Jaap van den Berg (1671)	Geurt Jan van der Meiden (1554)	1-0

HSB-competitie

Ruime winst op DD 2 (door Ben Spierings)

Op dinsdag 10 maart jl. ging SHTV 1 op bezoek bij DD 2 in het Nationaal Schaakgebouw. Er was nog maar net de maatregel ingevoerd dat je geen handen moest schudden vanwege het Corona gevaar. Bij het starten en eindigen van de partijen werd daar niet altijd gehoor aan gegeven. Wat toen nog een wat onschuldige maatregel leek, waar ook nog om gelachen werd, bleek het begin van vergaande maatregelen en bij het schrijven van dit verslag zijn we vele zieken en doden verder.

De wedstrijd begon in de wetenschap dat koploper DSC 2 de avond ervoor weer had gewonnen en alleen nog de hekkensluiter in klasse 1A treft. Het kampioenschap was dus niet echt realistisch meer, maar we wilden uiteraard deze wedstrijd tot een goed einde brengen.

De wedstrijd begon wat onrustig, mede doordat alle klokken verkeerd stonden ingesteld. In plaats van 10 seconden increment kwamen er 30 seconden per zet bij, wat al na een paar zetten vreemde tijden op de klokken vertoonden. Een herstelactie leidde niet tot het gewenste resultaat en het was dat de meeste partijen zich redelijk vlot naar het einde ontwikkelden, want anders was het nachtwerk geworden.

Hans Segers was als eerste klaar. Hij had meer aanvallers op de koningsvleugel dan dat er verdedigers waren en kon mat geven.

In mijn eigen partij maakte ik het mij zelf onnodig lastig. Toen de tegenstander alle lichte stukken ruilde ontstond er een zware stukken eindspel met een remise aanbod. Dat leek het hoogst haalbare, dus nam ik het aan. Al snel volgde een halfje aan het bord van Bart Verbaan. Hij stond iets minder en had minder tijd.

Een vol punt kwam er van Maarten Stolte die zijn tegenstander aan het eerste bord geen schijn van kans gaf.

Wouter Noordkamp viel in op de open gevallen plek van Robin van Leeuwen. Hij was duidelijk te sterk voor zijn tegenstandster, die na materiaalverlies het nog een tijdje probeerde.

Bij Olav van Leeuwen zag ik nog een behoorlijk vol bord. Juist toen ik mij af vroeg hoe Olav hier voordeel uit ging halen, begon er een interessante zettenreeks.

Niels Engelen - Olav van Leeuwen

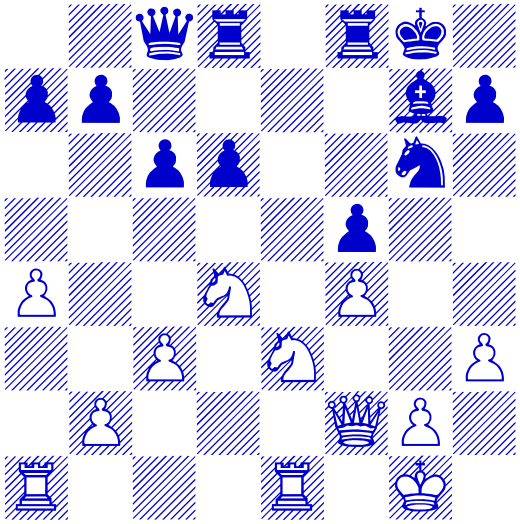

24. ...c5 25. Pdc2 d5 26. Tac1 Dd7 27. Df1 a6 28. Ted1 d4 29. Dc4 Kh8 30. Dxc5 Pxf4 31. Dc4 Dc6 32. Pxd4
32. Dxc6 bxc6 33. Pxd4 Lxd4 34. cxd4 Pe2
32. ...Dxc4 33. Pxc4 Lxd4
0-1

Het was nu 5-1 en de buit was binnen. Dat was een opluchting voor Rik Pronk, want die was in zijn aanval op de vijandelijke koning in zijn eigen verdediging de mist in gegaan door een dubbele aanval toe te laten. Met een toren minder had hij nog steeds rommelkansen naar eeuwig schaak of zelfs mat, maar toen dat werd gepareerd was opgave onvermijdelijk.
Was Eduard van Dijk de vorige keer heel snel klaar, deze keer was hij als laatste bezig. Om te winnen moest een dichte stelling worden open gebroken en met gevaar op zijn eigen koning, ging hij aan de wandel naar winst. Zo werd het nog voor middernacht 6-2 voor ons en moeten we nu maar zien of en wanneer de slotronde wordt gespeeld.

DD H2 (1727)	**SHTV H1 (1900)**	**2-6**
Remco de Waard (1811)	Maarten Stolte (2036)	0-1
Reinhard Henn (1841)	Eduard van Dijk (1969)	0-1
Wim Reimer (1808)	Hans Segers (1937)	0-1
Herman Arends (1827)	Bart Verbaan (1893)	½-½
Adri Voermans (1678)	Rik Pronk (1855)	1-0
Niels Engelen (1611)	Olav van Leeuwen (1841)	0-1
Lilian de Martin (1679)	Wouter Noordkamp (2000)	0-1
Tomas Scholtus (1564)	Ben Spierings (1666)	½-½

Promotie H2 - SHTV H2, wisselende kansen (door Karl Baak)
Wedstrijd nummer 5 in het altijd gezellige maar een beetje verre Zoetermeer. Vooraf staan we 2 matchpunten boven de degradatiestreep, dus een resultaat zou extra mooi zijn.
Rond 9 uur zijn de stellingen nog in evenwicht. Bij René zelfs potremise ondanks de aanwezigheid van een drietal stukken per persoon. De pionnenketen van de a- tot de h-lijn is voor beide slechts op straffe van verlies open te breken.

René bezorgt de teamleider nog een hartverzakking door daadwerkelijk iets te doen wat op voorbereiding van een doorbraakpoging lijkt, maar keert dan terug op zijn schreden en de vrede wordt getekend. Toch weer als eerste klaar.

Dirk Brinkman - René Weerts

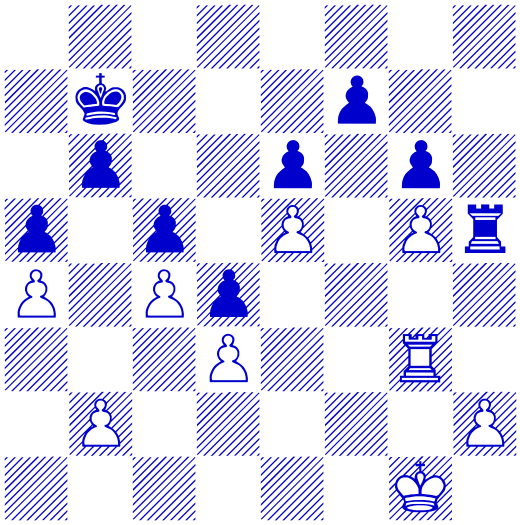

35. Kg2 Kc6 36. Tg4 Kd7 37. h4 Th8 38. Kf3 Ke7 39. Kg3 Td8 40. Tf4 Ta8 41. Tf1 Ta7 42. Th1 Kf8 43. Tf1 Kg7 44. Te1 Ta8 45. Tf1 Th8 46. Th1 Th5 47. Tf1 Kf8 48. Ta1 Ke8 49. Ta3 Kd7 50. Ta1 Th8 51. Th1
½-½

Karl speelt voor de tweede achtereenvolgende partij de zelfde variant van de Pirc. In ieder geval pas nog bekeken, zijn tegenstander kent de finesses duidelijk ook. De partij komt traag op gang.
Evert, Tobias en Ed zitten na 1 c4 in de brexitopening (exit is exit). De eerste twee slaan aan het laveren en de derde verandert al snel de structuur maar komt wat passief te staan. Bij Meile, Piet en Jan kiest de zwartspeler steeds voor een ambitieuze verdediging. Voor Meile noteren we een klein plusje, Piet staat iets passief maar dat is niet ongebruikelijk. Jan komt vlot en goed door de opening.
De 14 spelers strijden verder en pas om 22:45 valt de tweede beslissing. Op bord 2 in een partij met een vreemd evenwicht verslikt wit zich in de complexe stelling en met een paardvork beslist Evert de partij. Jan staat inmiddels een stuk en een pion voor. De plus van Meile mag je inmiddels als beslissend voordeel beschouwen.
Ed (de koning van de verdediging) is zoals gewoonlijk stug zetjes blijven doen, tegenkansen creërend en staat ook gewonnen. Piet staat verdacht, terwijl Tobias na een vervaarlijk stukoffer van zijn tegenstander over het bord gejaagd wordt. De afwikkeling is lang en als de rook optrekt is het materiaal nadeel van Tobias een paard tegen toren plus drie pionnen. Niemand zou het hem kwalijk nemen als hij de witte vlag zou hebben gehesen.
Karl heeft een pion meer maar in een lastige stelling en vraagt of remise een optie is. We hebben 1½ punt en staan op 3 borden gewonnen, dus ja dat is een optie. Net als hij remise aanbiedt gaan Ed en Meile jagen en schieten beide een bok (de horens worden te zijner tijd getoond in onze prijzenkast). Gelukkig komt dit niet door bij Karl zijn tegenstander en die weigert het aanbod. Dat geeft ons weer de kans om Karl te zeggen dat er een punt nodig is.

Inmiddels is het over elven en Piet geeft op omdat hij word mat gezet. Tobias (toren + paard + pion tegen 2 torens + 4 pionnen) brengt met zijn oprukkende pion zijn tegenstander in verlegenheid en wint een kwaliteit en een pion terug. Het resterende toreneindspel van 1 tegen 3 pionnen weet hij snel te nivelleren naar beide een pion en vervolgens beide geen pion. Remise is een feit, deze werd niet weggehaald voor de poorten van de hel maar achter de poorten en wel zo ver dat je poorten met een verrekijker niet eens meer kan zien.

Tobias Li-Behn - Stephan Kooiman

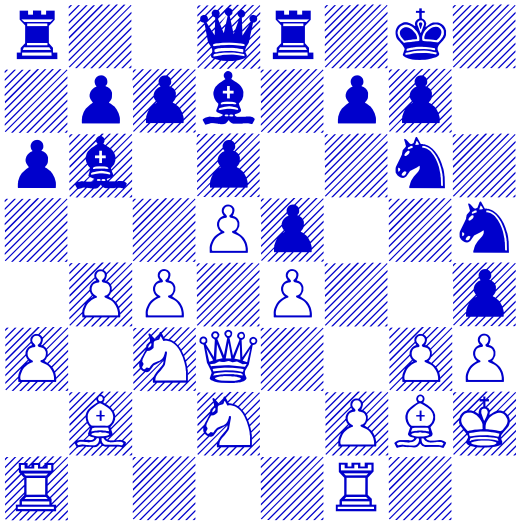

19. Df3 Lxf2!! 20. Dxh5 hxg3 21. Kh1 Pf4 22. Df3 Dh4 23. Txf2 Lxh3 24. Lxh3 Dxh3 25. Kg1 gxf2 26. Kxf2 Pd3 27. Ke3 Dxf3 28. Pxf3 Pxb2 29. Pd2 b5 30. cxb5 axb5 31. Pxb5 Teb8 32. Pc3
Niet beter is 32. Pxc7 Ta7 33. Ta2 Pd1 (33. ...Pa4) 34. Kd3 Txc7 35. Pc4 Pc3! 36. Kxc3 Tbc8
32. ...Txb4 33. Ta2 Pc4 34. Pxc4 Txc4 35. Kd3 Tc5 36. a4 g6 37. Tb2 f5 38. exf5 gxf5 39. Tb7 Kf7 40. Pb5
Wit laat alle terecht voorzichtigheid varen.

40. ...Txd5?!
Meer voor de hand lag 40. ...Txa4 41. Pxd6 (of 41. Pxc7 Td4 42. Ke2 Tc2 43. Ke1 Th4 en mat komt snel dichterbij.) Kg6 42. Pb5 Tb4 43. d6 c6 44. d7 Td5 45. Kc3 Tbxb5
41. Kc4 Tc5?!
Minder voor de hand liggend maar erg goed was 41. ...Td4 42. Pxd4 Txa4 43. Kc3 Txd4 44. Txc7 Ke6 en het is verder éénrichtingsverkeer.
42. Kb4 Ke7?
Na 42. ...Tc1 43. Pxd6 Kf6 44. Pb5 Tb1 45. Ka3 e4 blijven de witte stukken erg passief.
43. Pxc7 Taa5?
Direct een kwal geven 43. ...Txc7 44. Txc7 Ke6 speelt een stuk makkelijker.
44. Pa6 Kd8 45. Pxc5 Txc5 46. a5
Wit maakt vorderingen.
46. ...Tc1 47. Kb5 f4 48. a6 Kc8 49. Tf7 Tb1 50. Kc6 Kb8 51. Kxd6 Tb6 52. Kxe5 Txa6 53. Tf8 Kc7 54. Tf7 Kc8 55. Kxf4 Kd8 56. Ke5 Kc8 57. Kd5 Kd8 58. Th7
½-½

Kort daarna geeft ook Ed op, zijn vrijpionnen zijn één voor één geconsumeerd. Karl weet zijn tegenstander in onoverkomelijke moeilijkheden te brengen en deze laat zich mat zetten, 3-3. Jan heeft misschien iets gemerkt van de opmerkelijke partij van Tobias en neemt geen halve maatregelen. Het eindspel van dame + 3 lichte stukken + pion tegen koning Remi herbergt alleen nog een

pat risico. Zolang je maar schaak blijft geven is niets aan de hand 3-4.
Meile schuift nog lang door in een poging onze winst te pakken maar te vergeefs 4-4. Inmiddels is het 23:40 uur en mijn tegenstander merkt op: “Dit hadden we ook om 20:00 uur kunnen afspreken.”
Per saldo nu 3 matchpunten boven de degradatiestreep. Nog twee ronden te gaan en wel tegen de huidige nummers één en twee, die respectievelijk maar 3 en 2 matchpunten meer hebben.

Promotie H2 (1766)	**SHTV H2 (1734)**	**4-4**
Maarten Wichhart (1991)	Karl Baak (1865)	0-1
Sebastiaan de Jong (1868)	Evert Baak (1839)	0-1
Stephan Kooiman (1792)	Tobias Li-Behn (1665)	½-½
Hamilcar Knops (1744)	Ed Olvers (1798)	1-0
Hans Minnema (1720)	Meile Tamminga (1747)	1-0
Erwin Guijt (1737)	Piek Sikkes (1757)	1-0
Hylke Kuipers (1731)	Jan Verheijen (1552)	0-1
Dirk Brinkman (1548)	René Weerts (1645)	½-½

“Coronacrisis maakt mensen creatief”

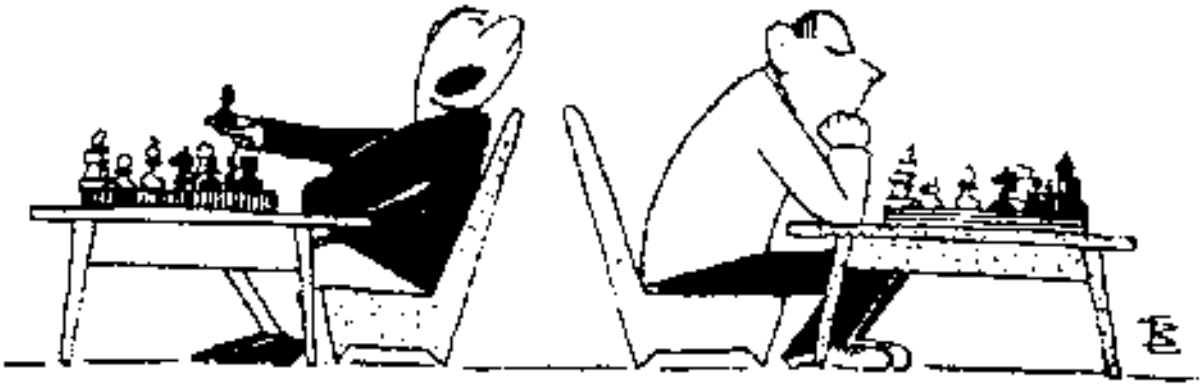

Torens en vrijpionnen - de richtlijn van Tarrasch gespecificeerd in drie stellingen

thema-artikel van William van Zanten in de reeks over vrijpionnen

Tarrasch formuleerde zijn beroemde richtlijn in 1914: De toren hoort achter de vrijpion; achter de vijandelijke pion om diens opmars te belemmeren, achter de eigen pion om diens opmars te ondersteunen.
Van Tarrasch leren we dus dat een toren doorgaans voordelig staat achter een vrijpion. Dit artikel werkt dat inzicht uit in drie thema's: (1) Meteen doen; (2) Terugvechten; (3) Varieer je benadering.
U ziet dat thema's (1) en (2) volledig passen bij de Tarrasch-richtlijn, terwijl (3) wijst op uitzonderingen. We zullen elk thema introduceren en u daarna testen.

1. Meteen doen (just do it), d.w.z. benut elke kans om je toren achter een vrijpion te plaatsen – en verhinder zo dat je tegenstander zijn toren daar plaatst.

Positioneel verdient het in stelling brengen van je toren achter een vrijpion hoge prioriteit: doe je het niet meteen, dan kan de tegenstander het doen. Immers, het is een zero-sum game: er is achter een vrijpion slechts voor één partij plek voor een toren. Twee voorbeelden.

Sämisch - Alekhine, Dresden 1926

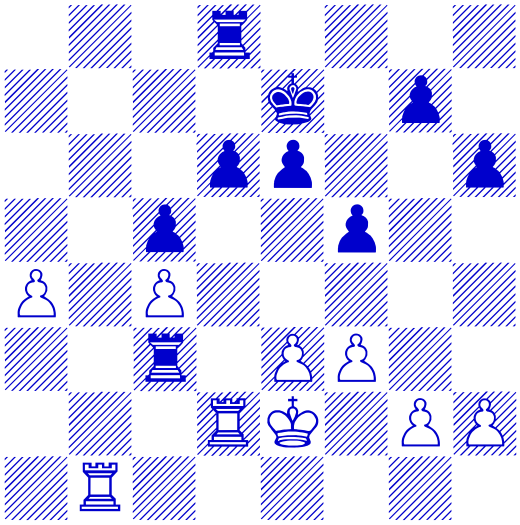

Stelling na 32. a4

32. ...Ta3!

Zwart staat voor een prettige keus. Volgens Alekhine is de partijzet beter dan 32. ...Txc4 33. Ta1, met tegenspel voor wit. Waarom tegen-spel? Simpelweg omdat de toren op de a-lijn de witte vrijpion een steun in de rug geeft. Ook na 33. Ta2 zouden witte toren en pion fraai harmoniëren. Door zelf meteen op de a-lijn te gaan staan, verhindert zwart dat wit dit positionele plus in handen krijgt, en remt zijn toren zelfs de vijandelijke vrijpion. In wieler-termen: je verhindert in één klap dat de teamwagen zijn renner helpt, en je maakt de renner zelf kreupel, bedreigt die zelfs. Onze winst gaat gepaard met zijn verlies.

33. Tb7† Td7 34. Tdb2 Txa4 35. Txd7† Kxd7 36. Tb7† Kc6 37. Txg7 Txc4 38. Tg6 Kd5 39. Txh6

Tc2† 40. Kf1 c4 41. Th8 c3 42. h4 Td2 43. Ke1 Txg2 44. Tc8 c2 45. h5 Th2 46. h6 Txh6 47. Txc2 Th1† 48. Kd2 Th2† 49. Kd3 Txc2
0-1

Csom - Spassky, Amsterdam 1970

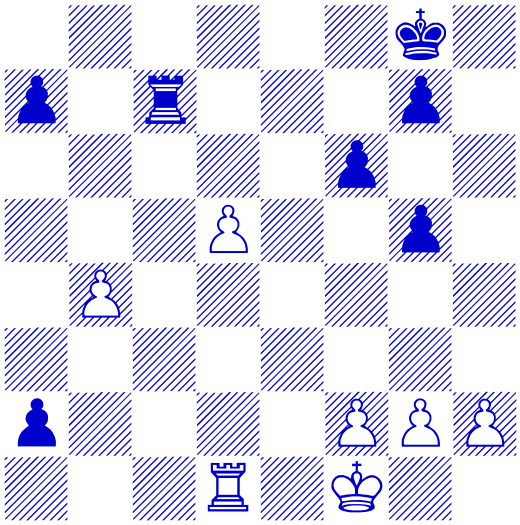

Nu ziet **32. ...Tc2 33. d6** er op het eerste gezicht gevaarlijk uit voor zwart, maar Spassky speelde het toch, om te vervolgen met **33. ...Td2!** Tarrasch wrijft voldaan in zijn handen. Zodra de kans zich voordoet, plaatst zwart zijn toren achter de vijandelijke vrijpion. Tactisch is dit mogelijk dankzij de vrijpion op a2 [34. Txd2? a1(D)†]. Wit gaf op na **34. Tc1 Kf7**
0-1

2. Terugvechten: als de tegenstander een toren achter een vrijpion heeft geplaatst, probeer zijn toren daar dan te verjagen.
Soms heeft de tegenstander als eerste zijn toren gunstig geplaatst, maar kunnen wij die toren verjagen. We vechten dan keihard terug, we strijden om het voorrecht een toren achter een vrijpion te mogen plaatsen. Csom - Spassky hierboven was al een eerste tactisch voorbeeld. Doorgaans is terugvechten gebaseerd op samenwerking, waarbij de koning de toren dekt; ook een licht stuk kan de terugvechtende toren dekken. Twee voorbeelden.

Vachier-Lagrave - Maghsoodloo, Gibraltar 2020

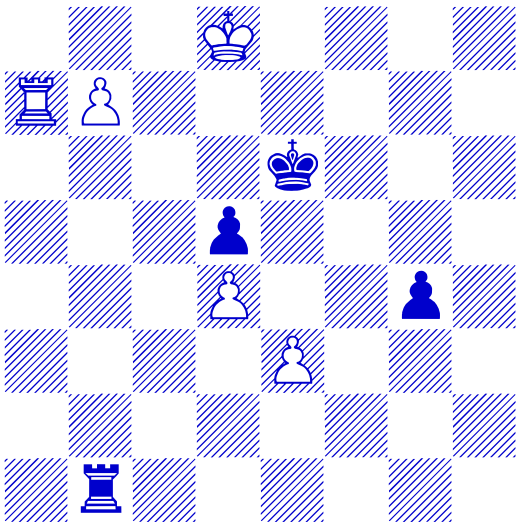

Zwart heeft zojuist zijn toren op de b-lijn geplaatst, maar wit kan met een handig schaakje terugvechten om die lijn, mikkend op Kc7 en Ta6-b6. Deze constructie van K+T komt veel voor, en is verwant aan het bruggetje bouwen.

61. Ta6† Kf5 62. Kc7 g3 63. Tb6 Txb6 64. Kxb6 g2 65. b8(D) g1(D)
Beide partijen halen nu dame, alleen heeft wit straks twee pionnen meer in het dame-eindspel: 1-0 op zet 100.

Neverov - Alekseev, Minsk 2017

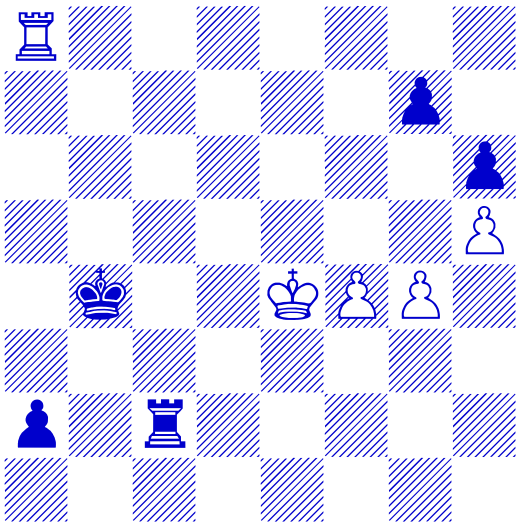

Zwart wint op typerende wijze door de a-lijn terug te veroveren.
Ideaal zou zijn om de zwarte toren achter de vrijpion te plaatsen, nl. op a3 of a5. Dit kan geforceerd, te beginnen met **56. ...Tc4†! 57. Kd3** [57.Kf5 Tc5† en 58. ...Ta5] **57. ...Tc3† 58. Kd4 Ta3** en zwart won in enkele zetten.

3.Varieer je benadering: switch je toren (die soms achter een vrijpion staat) naar een nog sterkere positie naast of voor de vrijpion.
De Tarrasch-richtlijn focust onze aandacht op een bepaalde torenpositie – dat heeft veel voordelen, maar ook het risico van tunnelvisie, omdat je andere routes voor de toren te weinig aandacht schenkt.
Twee voorbeelden waarin het juist niet loont om Tarrasch te volgen.

Lalev - Ninov, Bulgarije 2011

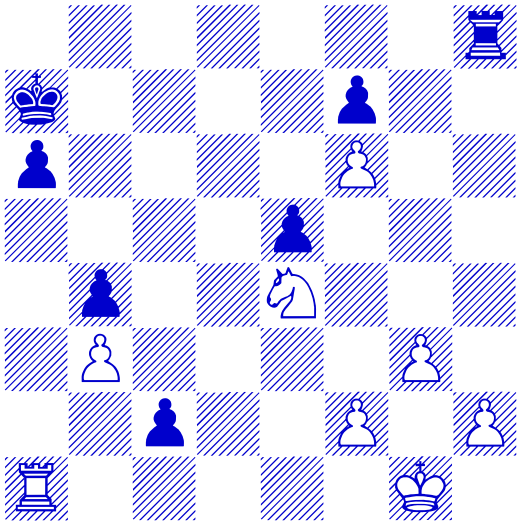

Zwart aan zet. Hier zou Tarrasch toepassen met 33. ...Tc8 weinig zin hebben: zwart zou na 35. Tc1 kansloos verliezen. Toch gaf wit op, omdat hij 33. ...Td8 zag aankomen, met de bedoeling om met 34. ...Td1† veld c1 te bestrijken, het veld vóór de vrijpion.

Mamedyarov - Harikrishna, Nakhchivan 2003

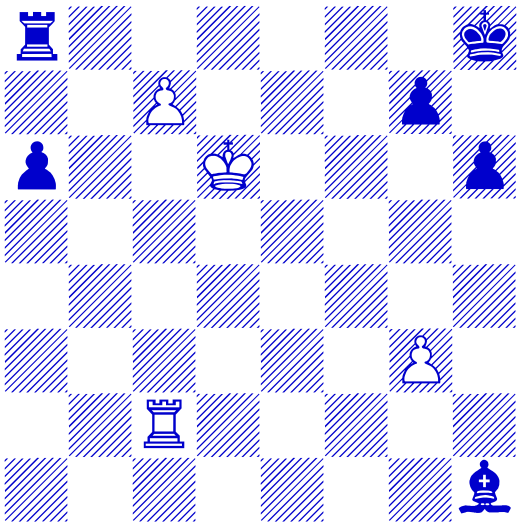

Tarrasch blijven toepassen heeft geen zin. Probeert wit te profiteren van de positie van Tc2 achter de vrijpion, dan resulteert slechts een gelijke stelling: 42. c8(D)† Txc8 43.Txc8†. Wit heeft veel beter als hij van benadering wisselt met de manoeuvre 42. Tb2! (switchend naar een lijn naast de vrijpion) om daarna met Tb8 promotieveld c8 te bestrijken, het veld vóór de vrijpion. Wit wint dan eenvoudig, zoals de partij liet zien: **42. Tb2 Tc8 43. Tb8 Lb7 44. Kd7 Kh7 45. Txc8 Lg2 46. Te8**
1-0

Als u wilt, kunt u uw inzicht in de drie thema's nu toetsen.

Toets (1): Gewoon doen

Karpov - Hübner, Graz 1972

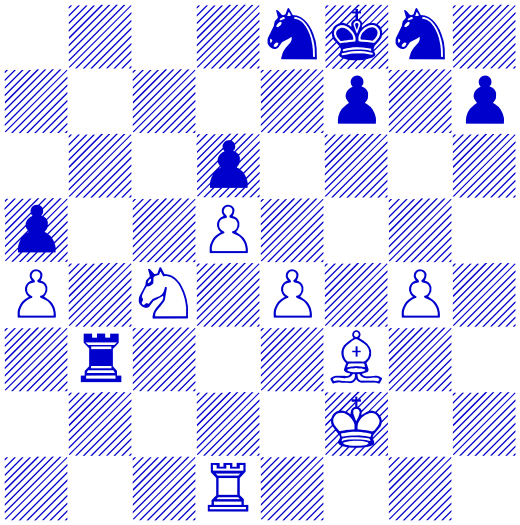

Stelling na 49. ...Txb3. Karpov zag dat hij 50. Pxa5 heeft, en keek nog even naar alternatieven.

Soltis - Shamkovich 1975

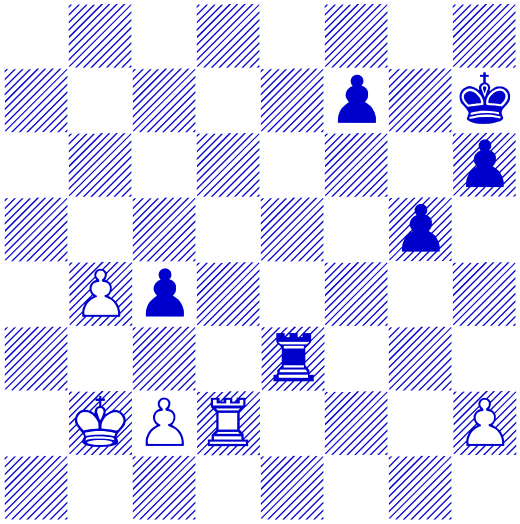

Wit aan zet.

Donner - Filip, Amsterdam (ol) 1954

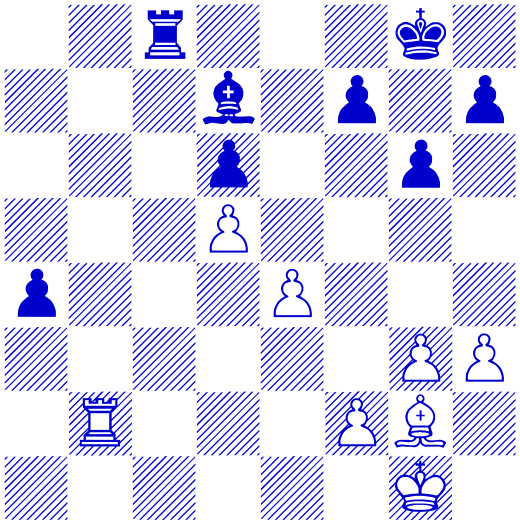

Hoe beoordeelt u het plan 35.Tb7 (xLd7) om à la Tarrasch 36. Ta7 te laten volgen?

Toets (2): Terugvechten

Reshevsky - Alekhine, Avro 1938

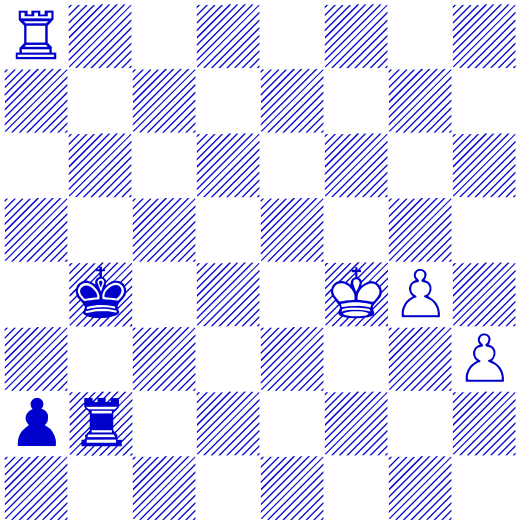

Zwart aan zet zou blij zijn met remise; hoe dwingt hij dit af?

Short - Speelman, Hastings 1987

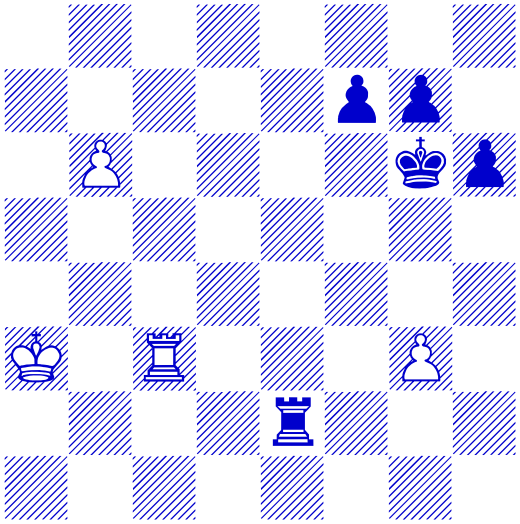

Speelt u met zwart 46. ...Te8 of ...Te6?

Keymer - Eljanov, Tata Steel 2020

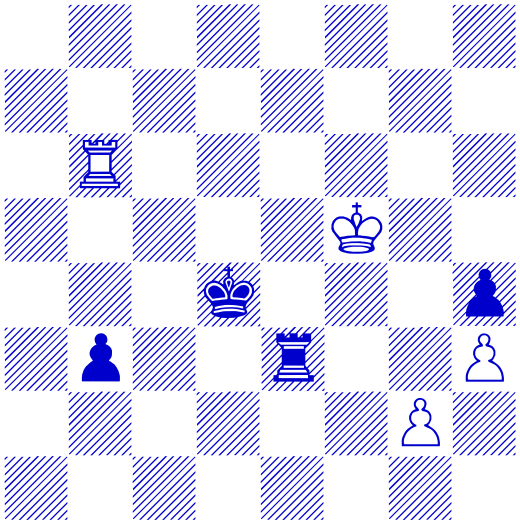

Speelt u met wit liever 66. Kg4 of Kg5?

Toets (3): Varieer je benadering

Anand - Carlsen, Tata Steel 2020

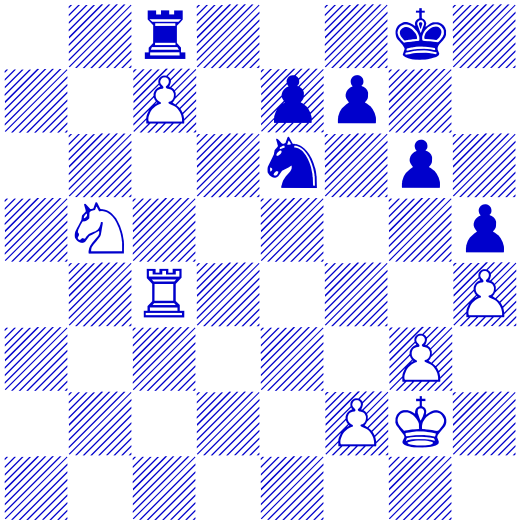

Anand zag geen manier om van zijn vrijpion te profiteren. Hij speelde 54. Tc1 en stelde remise voor: ½-½. Hoe zou het verder zijn gaan na 54.Tb4 Kf8?

Uit de oude doos: SHTV-succes op het Oliebollentoernooi

Wouter Noordkamp

Soms heb je het gevoel dat de tijd vliegt. Met snelschaken is dat nogal onhandig. Eventjes droom je weg in je stelling en ineens is je bedenktijd bijna op en is een nul je deel. Op een iets grotere tijdsschaal is dit effect bij mij ook opgetreden bij het maken van het verslag van het Leidse Oliebollentoernooi. Morgen, overmorgen, eerst even een goede inleiding vinden, enzovoorts en dan staat ineens het nieuwe clubblad op de website en weet je dat je veel te laat aan het toegezegde verslag begonnen bent. En zoals er met snelschaken altijd weer een nieuwe partij komt, komt er gelukkig ook altijd weer een volgende gelegenheid om een verslag alsnog te publiceren. Vanwege de resultaten bij het toernooi is dat maar goed ook, want die waren zeker om over naar huis te schrijven.

Het Oliebollentoernooi wordt gehouden met teams van 4 spelers van verenigingen uit de LSB en de HSB. Het speeltempo is 3 minuten plus 2 seconden per zet, je speelt zowel met wit als met zwart tegen een ander team en meestal is er een indeling in poules van min of meer gelijkwaardig niveau en speel je uiteindelijk veel partijen tegen ieder ander team in de poule.

Dit jaar ontbraken enkele grote verenigingen uit de LSB en was het aantal deelnemers wat onhandig. Te veel voor twee poules, te weinig voor drie en dus koos de organisatie voor een mooie oplossing: één grote poule waarin 13 ronden Zwitsers gespeeld werden. Voor mij als lid van een team dat meestal vooral hoopt niet als zwakste in de A-groep te belanden, een uitkomst, want nu was er een mooie afwisseling van hele sterke en wat zwakkere teams. Vorig jaar trof onze eerstebordspeler bijvoorbeeld 8 titelhouders. Eén of twee zijn leuk als uitdaging, maar als je ze allemaal verliest is de lol er snel af. Hopelijk is deze opzet niet alleen mij dermate bevallen dat de volgende editie ook weer als Zwitsers toernooi wordt afgewerkt.

Aan SHTV lag het lagere aantal deelnemers niet, want we waren zoals de laatste jaren gebruikelijk met twee teams afgereisd. Wouter, Hans, Gert-Jan en André vormden team 1, Olav, Meile, Eric, Robin en Thomas team 2. Binnen de grote groep van 32 teams was een verdeling in vier kleuren gemaakt naar speelsterkte en binnen zo'n kleurgroep waren ook nog prijzen. Aan de kleur van het teamformulier van de tegenstander kon je een beetje de sterkte inschatten en daar werd door sommige teams dan ook driftig gebruik van gemaakt ("O een blauw team, die kunnen we hebben.")

Team 1 deed het ongeveer zoals verwacht. Gewonnen van de zwakkeren, verloren van de sterkeren. De nederlagen tegen de sterkste teams waren heftig, maar gelukkig waren er voldoende gelijkwaardige teams om toch met een

tevredenstemmend resultaat naar huis te gaan. We eindigden uiteindelijk twee plekken hoger dan op grond van rating verwacht mocht worden, maar wel met een lagere TPR. De individuele resultaten lagen ook dicht bij elkaar. Meest opvallende was dat André maar liefst zes keer een minimatch met 1½-½ won en er ook één verloor, dus hij had voor snelschaken een ongekend hoog remise-percentage.

Team 2 was in de oranje groep ingedeeld. Dit was de groep met teams die het vaakst te horen kregen "die kunnen we hebben", de gedachte die vooral werd uitgevoerd door team 2, want op twee gelijke spelen na versloegen ze alle oranje teams. Daarmee verdien je dus ook de eerste plaats binnen deze groep en die werd dan ook glansrijk behaald, mede door wat fraaie resultaten tegen sterkere teams. De onderlinge wedstrijd in ronde 9 eindigde in een 6-2 zege voor team 1, maar dat was in nogal wat partijen behoorlijk gelukkig. De eindstand van het toernooi geeft een beetje hetzelfde beeld: op de ranglijst een aanzienlijk verschil, maar qua match- en bordpunten was het verschil helemaal niet zo groot.

Thomas bleek behoorlijk handig met dit tempo en haalde procentueel gezien de beste score van alle SHTV'ers.

De eerste prijs bleek bij de prijsuitreiking te bestaan uit een envelop met bankbiljetten die al snel door de jeugd geconfisqueerd werden. Gelukkig was er nog net tijd voor een foto.

Eindstand (32 teams, 13 ronden)

12	SHTV 1	14 matchpunten, 56 bordpunten
23	SHTV 2	12 matchpunten, 52 bordpunten

SHTV 1

Wouter Noordkamp	16	uit 26
Hans Segers	12½	uit 26
Gert-Jan Willighagen	12	uit 26
André Wagner	15½	uit 26

SHTV 2

Olav van Leeuwen	10	uit 22
Meile Tamminga	11	uit 22
Eric Alvares	7	uit 20
Robin van Leeuwen	11½	uit 20
Thomas Alvares	12½	uit 20

SHTV

Oplossingen Richtlijn van Tarrasch

Gewoon doen
Karpov - Hübner, Graz 1972
50. Ta1!
Karpov vermijdt net als Alekhine de fout om overgretig meteen te slaan en zo de tegenstander de kans geven zijn toren ideaal op te stellen, achter de vrijpion, na Pxa5 Ta3! De partijzet zou Alekhine tevreden hebben gesteld: "Kijk, die jongen heeft wat van me opgestoken. Net als ik tegen Sämisch geeft hij de voorkeur aan positie boven materiaal." Wit won op zet 74.

Soltis - Shamkovich 1975
45. Td5! [garandeert dat de witte toren later naar b5 kan, achter de vrijpion; meteen 45. b5 heeft 45. ...Te5 als bezwaar]
45. ...Kg6 46. b5 f5 47. b6 f4 48. Tb5 Te8 49. Kc3 f3 50. Tb1 f2 51. Tf1 Tb8 52. Txf2 Txb6 53. Kxc4 g4 54. Kd4 Tb2 55. Ke3 Kg5 56. c4 Tb8 57. c5 Kh4 58. Kd4 Kh3 59. c6 h5 60. Kd5 1-0

Donner - Filip, Amsterdam (ol) 1954
Hopelijk bedoelde Donner 35. Tb7 als laatste poging tegen beter weten in. Hij zag natuurlijk, net als u, dat zwart niet onder de indruk hoeft te zijn van de 'dreiging' Tb7xd7.
Zwart koos na **35. Tb7** terecht voor positie boven materiaal: **35. ...Ta8!** Deze aanpak van Filip spoort met wat we zagen van Alekhine en Karpov.
Na 35. Tb7? Ta8! krabbelde Donner noodgedwongen terug (36. Tb2; na 36. Txd7? loopt de ondersteunde a-pion door) en verloor snel.

Terugvechten
Reshevsky - Alekhine, Avro 1938
61. ...Tc2 [Δ62. ...Tc4† en daarna hetzij 63. ...Tc5† en 64. ...Ta5 of 63. ...Tc3† en 64. ...Ta3; deze dreiging is zo sterk data wit genoegen nam met eeuwig schaak:] **62. Tb8† Kc3 63. Ra8 Kb4** ½-½

Short - Speelman, Hastings 1987
46. ...Te8 47.b7 Tb8 zou remise leveren. In de partij verloor Speelman snel:
46. ...Te6?? 47. b7 1-0 vanwege 47. ...Ta6† 48. Kb2! Tb6† 49. Tb3†- met witte toren achter zijn vrijpion.

Keymer - Eljanov, Tata Steel 2020
66. Kg5 was het beste. Wit koos ten onrechte **66. Kg4** en zwart won met terug-vechten: **66. ...Kc5!** (ruimt de 4e rij voor de toren) **67. Tf6** [67. Tb8 Te4† 68. Kg5 Tb4] **67. ...Te4†** (klaar voor tussenplaatsen op de b-lijn) **68. Kg5 b2** 0-1

Varieer je benadering
Anand - Carlsen, Tata Steel 2020
Anand miste **54. Tb4! 54. ...Kf8** [54. ...Kg7 55. Kf3 Kf6 56. Tc4 met wit voordeel]. En nu **55. Pb5-d6!** (zie diagram)

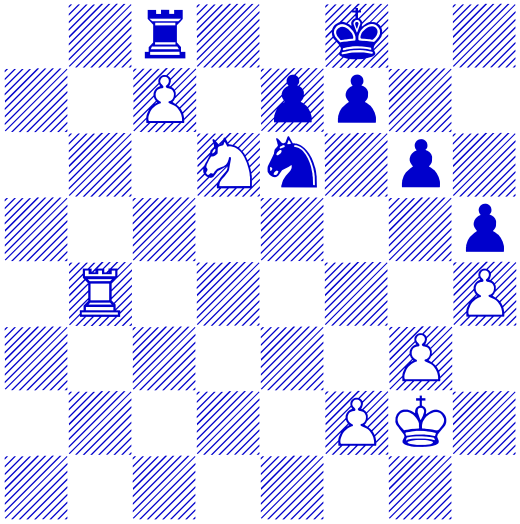

55. ...exd6 [55. ...Txc7 56.Tb8† Kg7 57. Pe8†] **56. Tb8 Pxc7 57. Txc8† Pe8** en zwart zou voor een lastige verdediging hebben gestaan.

Schaakagenda

Onderstaande data zijn onder voorbehoud. Er wordt rekening mee gehouden dat externe activiteiten als de open rapidkampioenschappen van de Haagse Rapid-cyclus geen doorgang kunnen vinden. Dat geldt ook voor de jeugd-toernooien.

Juni 2020

do	4	12e ronde interne (avond 2); 23e ronde laddercompetitie
do	11	13e ronde interne; 24e ronde laddercompetitie
do	18	Rapidkampioenschap; ronde 1-4
do	25	Rapidkampioenschap; ronde 5-7

Dit blad is gedrukt bij

SPORTSERVICE DRUKWERK
POWERED BY OTO AMSTERDAM

duooptiek

UW geZICHT IS ONZE ZORG

UW geZICHT IS ONZE ZORG

Familiebedrijf DuOOptiek is een zelfstandige opticien waarbij u terecht kunt voor een **vakkundige oogmeting**, een grote **collectie monturen** en voor een gedegen advies op het gebied van **contactlenzen**.

Wij zijn er voor u, daarom is "ouderwetse" **service** belangrijk voor ons!

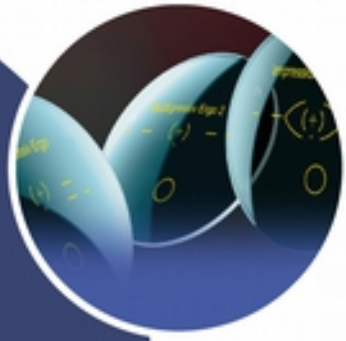

DuOOptiek
Thomsonlaan 93
2565 HZ Den Haag
T: 070 - 360 70 02
E: klantenservice@duooptiek.nl
www.duooptiek.nl

Like
https://www.facebook.com/DuOOptiek

#DuOOptiek

KIJK GOED!